

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I SAVETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ODOBRENJA OVLAŠĆENIH PRIVREDNIH SUBJEKATA ZA SIGURNOST I BEZBEDNOST (AEOS)

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), sačinjen u Tirani, 21. decembra 2021. godine na srpskom, albanskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS) u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I SAVETA MINISTARA
REPUBLIKE ALBANIJE O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ODOBRENJA
OVLAŠĆENIH PRIVREDNIH SUBJEKATA ZA SIGURNOST I
BEZBEDNOST (AEOS)

Vlada Republike Srbije i Savet ministara Republike Albanije (u daljem tekstu: Strane),

Uzimajući u obzir važnost doprinosa koji olakšavanje trgovine ima na ekonomski razvoj;

Odlučivši da otklone prepreke u međusobnoj trgovini i da uspostave bliže trgovinske odnose;

Naglašavajući ulogu procesa usklađivanja sa Evropskom unijom u pogledu uzajamnog priznavanja programa ovlašćenih privrednih subjekata (u daljem tekstu: AEO programi);

Rešivši da jačaju trgovinsko-ekonomske odnose i uzajamno razumevanje između Strana;

S obzirom na to da su Strane odlučne da unapređuju bezbednost u prometu roba koja ulazi ili izlazi sa teritorija njihovih država, bez ometanja trgovinskih tokova;

Prepoznajući da AEO programi primenjuju bezbednosne zahteve u skladu sa odgovarajućim zakonima država Strana, kao i međunarodno priznatim standardima bezbednosti i usaglašenosti datim u „SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade” (u daljem tekstu Okvirni standardi bezbednosti - „SAFE Framework”);

Sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Oblast primene sporazuma i organi za sprovođenje sporazuma

Ovaj sporazum se primenjuje na ovlašćene privredne subjekte za sigurnost i bezbednost (u daljem tekstu: AEOS) koji su odobrenje dobili na osnovu AEO programa u državama Stranama.

U državi svake Strane AEOS uživaju olakšice u odnosu na carinske kontrole, kao što je propisano u čl. 5. i 6. ovog sporazuma.

Za sprovođenje ovog sporazuma nadležni su:

- u Republici Srbiji: Ministarstvo finansija - Uprava carina
- u Republici Albaniji: Ministarstvo finansija i privrede - Generalni direktorat carine.

(u daljem tekstu: carinski organi).

Član 2.

Međusobno priznanje izdatih odobrenja za AEOS

U skladu sa ovim sporazumom, carinski organi država Strana međusobno priznaju izdata odobrenja za AEOS, pod uslovom da su zakonodavstvo i sprovođenje AEO programa država Strana u potpunosti usaglašeni sa pravnim tekovinama Evropske unije.

Status usklađivanja i sprovođenja AEO programa države jedne Strane potvrđuje carinski organ države druge Strane, nakon sprovedenog postupka validacije.

Član 3.

Doslednost u sprovođenju AEO programa

U državi svake Strane obezbediće se da:

(a) standardi koji se primenjuju u svakom AEO programu treba da budu usaglašeni u pogledu:

- kriterijuma za podnošenje zahteva;
- provere ispitivanja kriterijuma;
- procesa odobravanja; i
- upravljanja dodeljenim statusom (praćenje, ponovna procena, izmena, suspenzija i ukidanje).

(b) carinski organ države svake Strane sprovodi svoj AEO program u skladu sa principima i standardima Okvirnih standarda bezbednosti - SAFE Framework.

Član 4.

Odobranje statusa

Kriterijumi za odobravanje statusa AEOS su:

(a) odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih dela koja se odnose na privrednu delatnost podnosioca zahteva;

(b) posedovanje visokog nivoa kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahteva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu, koji omogućava odgovarajuće carinske kontrole;

(v) finansijska likvidnost, koja se smatra dokazanom ako podnosilac zahteva ima dobro finansijsko stanje, koje mu omogućava ispunjavanje obaveza, s obzirom na poslovne aktivnosti;

(g) odgovarajući sigurnosni i bezbednosni standardi, koji se smatraju ispunjenim ako podnosilac zahteva dokaže da preduzima odgovarajuće mere kako bi se obezbedila sigurnost i bezbednost međunarodnog lanca snabdevanja uključujući i oblasti fizičkog integriteta i kontrole pristupa, logističke procese i rukovanje određenim vrstama robe, proveru osoblja i identifikaciju svojih poslovnih partnera.

Član 5.

Olakšice za AEOS u pogledu deklaracija pre otpreme

Ako AEOS podnosi u svoje ime deklaraciju pre otpreme u obliku deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ne zahtevaju se dodatni podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.

Ako AEOS podnosi, u ime nekog drugog lica koje je takođe AEOS, deklaraciju pre otpreme u obliku deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ne zahtevaju se dodatni podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.

Član 6.

Povoljniji tretman za AEOS u pogledu procene i kontrole rizika

AEOS podleže manjem broju fizičkih ili dokumentarnih kontrola nego ostali privredni subjekti.

Ako AEOS podnese ulaznu sažetu deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj ili ako je AEOS podneo obaveštenje i omogućio pristup podacima koji se odnose na njegovu ulaznu sažetu deklaraciju u njegovom računarskom sistemu, carinarnica prvog ulaska, ako je pošiljka odabrana za fizičku kontrolu, o tome obaveštava AEOS. Obaveštenje se dostavlja pre nego što roba stigne u carinsko područje države Strane.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana stavlja se na raspolaganje prevozniku ako se razlikuje od AEOS iz stava 2. ovog člana, pod uslovom da je prevoznik AEOS i da je povezan sa elektronskim sistemima koji se odnose na deklaracije iz stava 2. ovog člana.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana ne dostavlja se ako može ugroziti kontrole koje treba izvršiti ili njihove rezultate.

Ako AEOS podnese deklaraciju za privremeni smeštaj ili deklaraciju pre dopremanja robe, carinarnica nadležna za prihvatanje te deklaracije za privremeni smeštaj ili deklaracije koja je podneta pre dopremanja robe, ako je pošiljka odabrana za carinsku kontrolu, o tome obaveštava AEOS. Obaveštenje se dostavlja pre dopremanja robe carinarnici.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana ne dostavlja se ako može ugroziti kontrole koje treba izvršiti ili njihove rezultate.

Ako su pošiljke koje je prijavio AEOS odabrane za fizičku ili dokumentarnu kontrolu, te kontrole se vrše po prioritarnom postupku.

Na zahtev AEOS, kontrole se mogu izvršiti na drugom mestu, a ne na mestu gde se roba mora dopremiti carinskom organu.

Obaveštenja iz st. 2 i 5. ovog člana ne odnose se na carinske kontrole o kojima je odlučeno na osnovu deklaracije za privremeni smeštaj ili deklaracije nakon dopremanja robe.

Član 7.

Izuzete od povlašćenog tretmana

Povoljniji tretman iz člana 6. ovog sporazuma ne primenjuje se na carinske kontrole u vezi sa određenim nivoima povećane opasnosti ili obaveze kontrole utvrđene u drugim propisima.

Član 8.

Razmena informacija između strana potpisnica

Carinski organ države svake Strane može, u opravdanim slučajevima, da suspenduje jednu ili više povlastica za AEOS iz države druge Strane, o čemu je dužan da obavesti, u pisanoj formi, carinski organ države druge Strane, u roku od pet radnih dana od dana donošenja odluke o suspenziji, uz obrazloženje za donošenje takve odluke.

Carinski organi država Strana redovno obaveštavaju jedan drugog o svojim AEOS, što podrazumeva sledeće informacije:

- 1) identifikacioni broj AEOS;
- 2) naziv i adresu AEOS;
- 3) broj odobrenja AEOS;
- 4) trenutni status (aktivan, suspendovan, ukinut);
- 5) period tokom kojih je status promenjen;

- 6) datum od kog odobrenje proizvodi pravno dejstvo; i
- 7) organ koji je izdao odobrenje.

Strane se mogu dogovoriti da razmenjuju i više informacija od onih navedenih u stavu 2. ovog člana, u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Način razmene informacija, sistemi koji će se koristiti i period informisanja urediće se Protokolom iz člana 11. ovog sporazuma.

Član 9.

Zaštita profesionalne tajne i podataka o ličnosti

Podaci koje razmenjuju carinski organi država Strana uživaju zaštitu kao poslovne tajne i podaci o ličnosti, kao što je uređeno u zakonima i propisima na teritoriji države Strane primaoca podataka.

Podaci iz stava 1. ovog člana ne šalju se drugim licima, osim carinskom organu države predmetne Strane, niti ih taj organ može koristiti u druge svrhe, osim onih koje su predviđene ovim sporazumom.

Član 10.

Konsultacije

Strane će nastojati da u zajedničkom dogovoru reše probleme ili nedoumice koje proizlaze iz primene ovog sporazuma.

Ovaj sporazum može biti izmenjen samo uz pisanu saglasnost Strana.

Član 11.

Sprovođenje sporazuma

Carinski organi država Strana pre početka postupka validacije sačinice Protokol kojim će urediti način sprovođenja postupka validacije međusobnog priznavanja AEOS, kao i druga neophodna pitanja.

Član 12.

Završne odredbe

Ovaj sporazum podleže potvrđivanju, ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, u skladu sa zahtevima predviđenim zakonodavstvom države svake Strane.

Svaka Strana će obavestiti drugu Stranu, pismeno, diplomatskim putem, da je ispunjena neophodna zakonska procedura za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum stupa na snagu trideset dana od dana kada je druga Strana primila obaveštenje iz stava 2. ovog člana.

Ovaj sporazum počinje da se primenjuje nakon sprovedenog postupka validacije u državama obe Strane, u skladu sa članom 2. stav 2. ovog sporazuma.

Sačinjeno u Tirani, 21. decembra 2021. godine u dva originalna primerka svaki na srpskom, albanskom i engleskom jeziku, s tim što svi tekstovi imaju podjednaku važnost. U slučaju neslaganja u tumačenju, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

<p style="text-align: center;">ZA VLADU REPUBLIKE SRBIJE</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Siniša Mali ministar finansija</p>	<p style="text-align: center;">ZA SAVET MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Delina Ibrahimaj ministar finansija i ekonomije</p>
--	---

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje međunarodnog sporazuma

Ovim zakonom se omogućava sprovođenje dvostranog međunarodnog Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS) i korišćenje olakšica u odnosu na carinske kontrole.

Uzajamno priznavanje AEO definisano je odredbom člana 27. stav 7. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, broj 95/18, 91/19 - dr. zakon, 144/20 i 118/21), kojom carinski organ odobrava olakšice koje proizlaze iz statusa ovlašćenog privrednog subjekta licima osnovanim u zemljama ili na teritorijama van carinskog područja Republike Srbije, koja ispunjavaju uslove i obaveze definisane propisima tih zemalja ili teritorija, ako su ti uslovi i obaveze priznati u Republici Srbiji kao istovetni onima koji se odnose na ovlašćene privredne subjekte poslovno nastanjene na carinskom području Republike Srbije. Takvo odobravanje olakšica zasniva se na načelu reciprociteta, u skladu sa međunarodnim sporazumima. Stoga, navedena odredba Carinskog zakona je pravni osnov za uzajamno priznavanje AEO.

Ciljevi ovog Sporazuma su:

- unapređenje bezbednosti u prometu roba strana potpisnica;
- međusobno priznavanje odobrenih statusa ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS) strana potpisnica, pod uslovom da su zakonodavstvo i sprovođenje AEO Programa strana potpisnica u potpunosti usaglašeni sa propisima Evropske unije;
- korišćenje olakšica u odnosu na carinske kontrole, odnosno pojednostavljenja u pogledu deklaracije pre otpreme;
- povoljniji tretman u pogledu procene i kontrole rizika (podleže manjem broju kako fizičkih tako i dokumentarnih kontrola od drugih privrednih subjekata);
- obaveza razmena informacija između strana potpisnica o svojim nosiocima odobrenja.

Ostvarenje navedenih ciljeva doneće bolje poslovne mogućnosti u obe države, unaprediti bezbednost u prometu robe koja ulazi i izlazi sa teritorija država strana potpisnica, bez ometanja trgovinskih tokova, kao i otklanjanje prepreka u međusobnoj trgovini.

III. Finansijske obaveze koje nastaju izvršavanjem međunarodnog sporazuma

Izvršenjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), ne stvaraju se nove finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV . Procena finansijskih sredstava potrebnih za izvršavanje međunarodnog sporazuma

S obzirom da se izvršenjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), ne stvaraju finansijske obaveze za Republiku Srbiju, to za njegovo izvršavanje nije potrebno obezbediti sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. Razlozi zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službeni glasnik Republike Srbije”

Predlaže se da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” iz razloga da bi se što pre stvorile mogućnosti za poslovnu zajednicu za korišćenje benefita predviđenih Sporazumom između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Republike Albanije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS) i korišćenje olakšica u odnosu na carinske kontrole.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku, saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst), s obzirom da će ovaj zakon doprineti ostvarenju boljih poslovnih mogućnosti u obe države, unaprediti bezbednost u prometu robe koja ulazi i izlazi sa teritorija strana potpisnica, bez ometanja trgovinskih tokova, kao i činjenicu da se istim produbljuje regionalna saradnja, predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku.